

Między władzą spojrzenia a praktyką. Antropologia krajobrazu

Między władzą spojrzenia a praktyką. Antropologia krajobrazu

Łukasz Smyrski

[1]

Publisher: [Oficyna Naukowa](#) [2]

Year of publication: 2018

ISBN: 978-83-64363-92-4

Dla Urianchajów A?taj jest nie tylko „zwykłym” miejscem zamieszkania, ale także pot??n? si?? przenikaj?c? ludzkie ?ycie. Ludzie, którzy ?yj? w A?taju na co dzie?, po imieniu nazywaj? ka?d? rzek?, gór?, jezioro czy dolin?. Swoj? obecno?ci? nadali mu wymiar duchowy. Zawierzyli górom ko?ci swoich przodków, a b??kitnemu niebu los potomków. W ten sposób w ci?gu wieków wytworzy? si? szczególny dialog, w którym ludzie i A?taj uczestnicz? na równych prawach.

Czym jest krajobraz?

Dla outsidera krajobraz jest to?samym przede wszystkim z okre?lonym widokiem i stanem, jaki wywo?uje. Dla insidera jest z?o?onym procesem ?yciowym, opartym na do?wiadczeniu, lokalnej wiedzy i miejscowych sposobach dzia?ania. Krajobraz insidera nie jest chwilowym efektem, obrazem uchwyconym przez spojrzenie, ale obejmuje ca?o?? praktyki ?yciowej wynikaj?cej z mieszkania w danym ?rodowisku. Nie jest zapisem piktograficznym, ale spo?ecznym procesem tworzenia si? z?o?onych i ró?norodnych relacji mi?dzy lud?mi, ziemi?, ?rodowiskiem, podmiotami nie-ludzkimi, wynikaj?cym z do?wiadcze? ?yciowych i dzia?alno?ci jednostek.

Ksi??ka ilustrowana kolorowymi fotografiami krajobrazu mongolskiego

[Wi?cej informacji na stronie wydawnictwa](#) [3]

Spis tre?ci

- Podzi?kowania / 9
- Wprowadzenie /11

Cz??? I INTERDYSCYPLINARNE STUDIA NAD KRAJOBRAZEM. INSPIRACJE I POLEMIKI

Rozdzia? 1

- W stron? estetyki i historii sztuki. Krytyka wizualnego dyskursu krajobrazu /35
- Estetyka i wizualny charakter krajobrazu. W?adza spojrzenia/ 37
- Malarstwo pejza?owe /48
- Porz?dek i kontrola. Perspektywa insidera i outsidera/ 51
- Krajobraz jako narz?dzie badania procesów /54

Rozdzia? 2

- Wokó? fizjografii i idei. Krajobraz w geografii /62
- Geografia — mi?dzy przyrodoznawstwem a naukami spo?ecznymi. Zwrotno?? geografii i antropologii /63
- Morfologia krajobrazu /73
- Idea krajobrazu /78

Rozdzia? 3

- Archeologie krajobrazu. W kierunku fenomenologii i poststrukturalizmu /86
- Nowa archeologia /87
- Krytyka nowej archeologii. W stron? archeologii postprocesualnej /91
- Na pograniczu archeologii i antropologii /98
- Fenomenologia krajobrazu /102

Cz??? II ANTROPOLOGIA KRAJOBRAZU. KONTEKSTY BADAWCZE

Rozdzia? 4

- Krajobraz jako ?rodowisko. „Neutralno??” krajobrazu i perspektywa outsidera /117
- Krajobraz a trajektoria antropologii. Prolegomena /117
- Krajobraz jako rama konwencjonalna w monografiach etnograficznych /122

Rozdzia? 5

- Perspektywy lokalne w badaniach krajobrazu /132
- Perspektywa emiczna w postrzeganiu krajobrazu /132
- Poza dychotomi? natura–kultura. Teoria komplementarno?ci Kirsten Hastrup/139
- Krajobraz jako proces. Teoria bezpo?redniego postrzegania Tima Ingolda /145
- Perspektywa zamieszkiwania /151

Rozdzia? 6

- Kolonializm a badania krajobrazu /157
- „Zachodnie” spojrzenie i europocentryczne podej?cie do krajobrazu /157
- Mapy, krajobrazy i kontrola przestrzeni /162
- Historia imperialna i przestrzenna. Kolonizacja Australii /167
- Krajobraz a etnografia Aborygenów /169
- Czas Snu a wspó?czesno??. Krajobraz, ziemia i przodkowie klanowi /172
- Procesy dekolonizacyjne /176
- Archeologia i krajobraz w kontek?cie dekolonizacji /184

Cz??? III ETNOGRAFIA KRAJOBRAZU

Rozdzia? 7

- Bajgal' a zachodnie poj?cie ?rodowiska. Krajobraz w Mongolii /199
- Przyroda — ?rodowisko — krajobraz /200
- Bajgal' i ekologia zmys?owa /213
- Teoretyczne uj?cia krajobrazu w Mongolii /219

Rozdzia? 8

- Urianchajowie. Kontekst historyczny i miejsce bada? / 224
- T?o historyczne /225
- W terenie /231

Rozdzia? 9

- Lokalne konceptualizacje A?taj?u. W stron? etnografii krajobrazu /244
- Holistyczny wymiar A?taj?u. Altaj Delchij i Trzyna?cie A?tajów /244
- Ontologia Altaj Delchij /254
- Materialne reprezentacje A?taj?u /265
- A?taj w eposie urianchajskim /276

Rozdzia? 10

- Relacje ludzi z ziemi?. ?ycie w obr?bie nutagu /284
- Si?a törsön nugatu /287
- Praktyka ?yciowa a unasan nutag /293
- Z dala od nugatu /297

Rozdzia? 11

- Ludzie i góry w granicach nutagu /305
- Lokalna geografia doliny Sziwrin Gol /306
- Góra Chaldzan Burugtej /311

Rozdział 12

- Praktyki koczowania w kontekście становienia krajobrazu /326
- Krajobraz a praktyczna sfera życia /327
- Doroczny rytm koczowania w nughu /331
- Dobre miejsce. Jurty a krajobraz /342
- Ofiary tachilga w kontekście становienia krajobrazu. Potencjalność krajobrazu / 349
- Zbiorowe skądanie ofiar w somonie Duut /352

Zakończenie / 361

Bibliografia /369

Słowniczek wybranych terminów mongolskich /386

Indeks pojęć, nazw geograficznych i etnicznych /389

Indeks osób /403

Wykaz ilustracji /408

Contents /410

Source URL: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/node/5520>

Links

[1] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/node/5520>

[2] <http://www.oficyna-naukowa.home.pl/sklep/shoper5/pl/p/Lukasz-Smyrski,-Miedzy-wladza-spojrzzenia-a-praktyka.-Antropologia-krajobrazu/445>

[3] <http://www.oficyna-naukowa.home.pl/sklep/shoper5/pl/p/Lukasz-Smyrski%2C-Miedzy-wladza-spojrzzenia-a-praktyka.-Antropologia-krajobrazu/445>